

2-Дәріс

Тақырыбы: Сандық тізбектер. Сандық тізбектің шегі. Сандық тізбектердің дәл жоғарғы және дәл төменгі шекарасы. Жинақты тізбектің қасиеттері. Жинақты тізбектерге қолданылатын арифметикалық амалдар.

Нақты сандар тізбегі және оның шегі

Анықтама. *Нақты сандар тізбегі* деп натурал сандар жиынында анықталған $f: N \rightarrow R$ функциясын атайды. f функциясының $n \in N$ санына сәйкес мәнін $x_n = f(n)$, $n \in N$ (немесе a_n, b_n т.с.с.) арқылы белгілейді де оларды **тізбек мүшелері** немесе **элементтері**, n – санын x_n – мүшесінің нөмірі деп атайды.

Тізбекті $\{x_n\}$; $x_1, x_2, \dots, x_n, \dots$, $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$; $x_n, n \in N$; $x_n, n = 1, 2, \dots$ символдарының бірімен белгілейтін боламыз.

Анықтама. Егер кез келген $\varepsilon > 0$ саны арқылы барлық $n > n_\varepsilon$ нөмірлері үшін $|x_n - a| < \varepsilon$ теңсіздігі орындалатындай n_ε оң саны (ε – санына тәуелді) табылса, онда a саны $\{x_n\}$ тізбегінің шегі деп аталады да

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = a \text{ немесе } x_n \rightarrow a \text{ (} n \rightarrow \infty \text{)}$$

арқылы белгіленеді, және $\{x_n\}$ тізбегінің a санына тең шегі бар, немесе $\{x_n\}$ тізбегі a санына ұмтылады немесе $\{x_n\}$ тізбегі a санына жинақталады дейді.

Егер $x_n = a, \forall n \in N$ болса, онда $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim a = a$ екені анық.